

Súd: Okresný súd Partizánske
Spisová značka: 2P/65/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3619201308
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 02. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Michal Vigaš
ECLI: ECLI:SK:OSPE:2020:3619201308.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Partizánske, v konaní pred sudcom Mgr. Michalom Vigašom, vo veci starostlivosti o maloleté deti O. K., L.. XX.XX.XXXX S. S. K., L.. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpené Úradom práce sociálnych vecí a rodiny Partizánske, dieťa rodičov: matky I. K., L.. XX.XX.XXXX, J. E. T. XXX, a otca G. K., L.. XX.XX.XXXX, J. G., Š. XX/XX, právne zastúpeného AK JUDr. Edit Balážiková s.r.o., so sídlom Partizánske, Jesenského 231/5, IČO 47 239 948, o zmenu výchovného prostredia maloletých, takto

rozhodol:

I. Súd m e n í rozsudok Okresného súdu Partizánske č.k. 1P/16/2017-174 z 09.04.2018 tak, že maloleté deti O. K., L.. XX.XX.XXXX S. S. L. K., L.. XX.XX.XXXX zveruje do osobnej starostlivosti matky s účinnosťou od 10.09.2019.

II. Obidvaja rodičia budú maloleté deti zastupovať a spravovať ich majetok.

III. Otec je p o v i n n ý počnúc dňom 10.09.2019 prispievať na výživu maloletého O. K., L.. XX.XX.XXXX výživným vo výške 170,-€ mesačne a na výživu maloletého S. K., L.. XX.XX.XXXX výživným vo výške 130,-€ mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred do rúk matky maloletých .

IV. Otec je povinný zaplatiť zročné výživné na maloletého O. K., L.. XX.XX.XXXX za obdobie od 10.09.2019 do 29.02.2020 v sume 869,-€ do troch mesiacov od právoplatnosti tohto výroku rozsudku, k rukám matky maloletého.

V. Otec je povinný zaplatiť zročné výživné na maloletého S. K., L.. XX.XX.XXXX za obdobie od 10.09.2019 do 29.02.2020 v sume 641,-€ do troch mesiacov od právoplatnosti tohto výroku rozsudku, k rukám matky maloletého.

VI. Súd styk otca s maloletými deťmi neupravuje.

o d ô v o d n e n i e :

1. Matka maloletých sa návrhom doručeným súdu dňa 10.09.2019 v spojení s prednesmi na pojednávaní domáhala zmeny výchovného prostredia maloletých detí a ich zverenia do osobnej starostlivosti matky, zároveň určenia vyživovacej povinnosti otca k deťom vo výške 200,-€ na každé z detí odo dňa podania návrhu. Styk otca s deťmi upravovať nenavrhol.

2. Návrh odôvodnila tak, že skorším rozhodnutím boli synovia zverení do osobnej starostlivosti otcovi a určené výživné matke. Už týždeň po rozvode sa však starší syn nastahoval a odvtedy býva u nej. O mladšieho syna sa často starali jej rodičia, kam ho otec dával viac ako k nej. Informácie jej odkazuje po deťoch. Týždeň v lete 2019 boli synovia u otca a odvtedy sú obaja u matky detí.

3. Otec sa k návrhu matky vyjadril na pojednávaní, že s návrhom súhlasí až na výšku výživného, ktoré navrhol určiť vo výške 70,-€ na každé s detí. Styk nenavrhol upraviť.
4. Kolízny opatrovník odporučil návrhu vyhovieť.
5. Súd výsluchom rodičov, starého otca detí a oboznámením listinných dôkazov zistil pre právne posúdenie otázky výživného tento rozhodný skutkový stav.
6. O výživnom na maloletých a výchovnom prostredí bolo naposledy rozhodnuté rozsudkom Okresného súdu Partizánske č.k. 1P/16/2017-174 z 09.04.2018 tak, že súd manželstvo rodičov detí rozviedol, C.. K. O. S. S. zveril do osobnej starostlivosti otca, matke určil výživné 40,-€ na O. a 30,-€ na mal. S. a mal. R., L.. XX.XX.XXXX zveril do osobnej starostlivosti matke, pričom otcovi určil výživné k maloletej vo výške 70,-€ mesačne. Bol určený dohľad nad mal. R. a výchovné opatrenie v podobe povinnosti podrobovať sa odbornému poradenstvu, čo vyplynulo najmä zo záverov znaleckého dokazovania. Otec detí v čase rozhodovania súdu žil v rodinnom dome, ktorý bol vo vlastníctve jej a jeho rodičov. Pracoval v spol. Dovato Slovakia s.r.o., ktorú vlastní. Svoj mesačný príjem uvádzal vo výške 500,-€. V tom čase už mal vyživovaciu povinnosť k mal. N. K.. Matka detí podnikala ako SZČO s obchodným menom I. K.Á. - DIJANA. Poberala rodičovský príspevok.
7. Podľa lustrácie v Soc. poisťovni matka detí bola evidovaná ako SZČO od 01.07.2005 do 30.09.2018, podľa výpisu zo živnostenského registra je evidovaná pod obchodným menom I. K. -DIJANA stále ako živnostník. Otec detí je evidovaný ako zamestnanec spol. Dovato Slovakia s.r.o.
8. Podľa daňového priznania matky k dani z príjmu FO za rok 2018 nedosiahla žiaden príjem.
9. Podľa výpisu z obchodného registra spol. Dovato Slovakia s.r.o. má spoločnosť dvoch spoločníkov a to otca detí a B. Y., tí sú zároveň konatelia, konajúci každý samostatne.
10. Podľa účtovej závierky spol. Dovato Slovakia s.r.o. za rok 2018 a výsledkov hospodárenia zverejnených na internetovej stránke www.finstat.sk, súd zistil, že pri výnosoch z hospodárskej činnosti 136 022,-€ a nákladoch na hospodársku činnosť 163 912,-€ dosiahla obchodná spoločnosť ako výsledok hospodárenia ročnú stratu 27 890,-€, spolu s nákladmi na finančnú činnosť stratu 32 071,-€. Obchodná spoločnosť je v strate nepretržite od roku 2013 (evidencia na finstat.sk) pričom celkovo ide o stratu 91 463,-€, tržby spoločnosti za uvedené obdobie sú pritom spolu 699 728,-€. Majetok spoločnosti vzrástol medziročne zo sumy 65 078,-€ ku koncu roka 2017 na 75 850,-€ ku koncu roka 2018, a záväzky z 43 809,-€ ku koncu roka 2017 na 62 937,-€ ku koncu roka 2018. Odpisy a opravné položky k dlhodobému nehmotnému majetku a dlhodobému hmotnému majetku za rok 2018 boli v sume 16 292,-€. Na spoločnosť Dovato Slovakia s.r.o. je od 06.08.2019 ako na vlastníka evidované motorové vozidlo Škoda Fabia 1.6 MPI, od 25.09.2015 na spol. IMPULS-LEASING Slovakia s.r.o. evidované vozidlo Peugeot Boxer, a od 07.11.2016 na spol. UniCredit Leasing Slovakia a.s. evidované vozidlo FIAT Ducato, držiteľom vozidiel je vo všetkých prípadoch spol. Dovato Slovakia s.r.o.
11. Podľa výpisu z tržieb a výdavkov podnikateľa I. K. -DIJANA boli tržby za mesiace júl až december 2019 spolu 2243,28,-€, výdavky 5266,02,-€ vrátane ceny za nákup tovaru.
12. Podľa potvrdenia o mzde otca detí je jeho čistá mzda v spol. Dovato Slovakia s.r.o. vo výške 427,11,-€ mesačne s výnimkou mesiaca október 2019 keď bola čistá mzda vo výške 448,17,-€. Podľa pracovnej zmluvy je zamestnaný od 05.04.2016 ako vodič dodávky. Čistá mzda zamestnanca spoločnosti Jozefa Ch. bola v priemere za obdobie 01-11/2019 vo výške 484,71,-€, za obdobie 02-10/2019 mu bolo v priemere vyplatené cestovné 498,11,-€ a za mesiace september stravné 528,09,-€, október 2019 stravné 663,74,-€ a november 2019 stravné 503,93,-€. Spoločníčka obchodnej spoločnosti je rovnako zamestnaná, jej čistá mzda v spoločnosti je 833,95,-€, mesačne.
13. Podľa správy ÚPSVaR Partizánske z 25.11.2019 a správy z poradensko - psychologického procesu, mal. O. je žiak ZŠ, mal. S. aj mal. R. sú žiakmi materskej školy. Matka ako výdavky na bývanie v 2-izbovom byte uvádza nájom 110,-€, el. energia 20,-€, internet 9,90,-€, plyn 5,-€ a koncesionárske poplatky 5,-€ mesačne. Mal. R. platí poplatok za stravu v škôlke a školné spolu 32,-€ mesačne. Platí telefón 20,-€ mesačne. Otec detí býva u rodičov v 6-izbovom rodinnom dome, kde na bývanie prispieva

sumou 200,-€. Spláca pôžičku 530,-€ mesačne a poistenie pre mal. O.a 27,-€ mesačne, mal. S. 26,-€ mesačne, a seba 50,-€ mesačne. Mal. O. súhlasí so zverením do starostlivosti matky mal. S. túži po bývaní s otcom. Je odporúčaná pravidelný osobný kontakt s otcom. Maloleté deti majú zo strany rodičov zabezpečené uspokojovanie fyziologických potrieb, absentuje uspokojovanie potreby bezpečia, istoty, lásky, prijatia a spolupatričnosti o čom boli rodičia informovaní.

14. Podľa rodného listu je otec detí otcom tiež mal. N. K. L.. XXXX, ktorej matkou je B. Y..

15. Matka maloletých uviedla, že má tri vyživovacie povinnosti. Mal. O. v podstate už tesne po rozvoде prišiel bývať k nej, otec ani neprejavoval záujem, aby sa vrátil. O. len povedal, že chce byť pri nej, nepovedal prečo. Na začiatku prázdnin prišiel S. ku nej na prázdniny s tým, že ostal bývať u nej, otec si ho zobral na dovolenku a v podstate keď išiel za otcom, tak sa vždy aj vrátil ku nej. Od začiatku školského roka boli deti u otca asi trikrát, aj u neho prespali, išlo tak o jednu noc. Asi od júna 2019 matka znova podniká, prevádzkuje obchod s ezoterickým sortimentom. Reálne dosahuje stratu v podnikaní, požičal jej otec určitú sumu na živobytie asi v júni 2019, nebude sa vyjadrovať k tomu koľko. Hradí si náklady na bývanie, prenájom miesta, kde podniká, nájomné za prenájom platí 223,-€ mesačne vrátane energií, náklady na byt sú 110 €, plus elektrina, plyn, internet a RTVS. Tovar, ktorý predáva, si zakúpila, pravidelne ho kupuje. V súvislosti so zdravotným stavom detí nie sú mimoriadne výdavky. Deti nenavštevujú platené mimoškolské aktivity. Vlastní motorové vozidlo, deti vozí do školy, do škôlky. So starostlivosťou o deti jej pomáhajú rodičia, bývajú vo Veľkých Kršteňanoch. S najmladšou R. sa otec nestretáva vôbec. Prevádzkové hodiny má od 9.00 do 17.00, v sobotu od 9.00 do 12.00 hodiny. Pokiaľ musí zabezpečovať starostlivosť o deti, prevádzku má zatvorenú z technických príčin. Má tam zamestnanú dohodárku a dohodára, pracuje tam vždy len jeden, ona chodí do predajne pravidelne, podľa potreby na kratšiu alebo dlhšiu dobu, nie je tam od rána do večera každý deň. V súčasnosti je stále v mínuse, má väčšie výdavky ako príjmy.

16. Otec maloletých uviedol, že má štyri vyživovacie povinnosti. V domácnosti žije s priateľkou a s dcérou N.. Žije v jej byte. Náklady na byt sú asi 200,-€ mesačne. Byt si platí ona. On teda nehradí náklady na bývanie, podieľa sa na nákladoch ostatných, ako sú nákupy a chod domácnosti, splácanie úveru. Spláca hypotekárny úver na byt, ktorý obýva bývalá manželka, nemajú vyporiadané BSM. Matka detí a bývalá manželka návrh na vyporiadanie neakceptovala. V čase predaja domu bol zostatok hypotéky na dom 70 či 80 000,-€. Spláca pôvodnú hypotéku. V spoločnosti, v ktorej je spoločníkom, podniká asi štyri roky. Od začiatku podnikania v podnikaní neboli v pluse, pretože nakupovali majetok slúžiaci na podnikanie. V roku 2018 na lízing kúpili auto, išlo o dodávku asi za 35-37 tis. eur, aj rok predtým kupovali takéto auto, používajú tri takéto autá, u všetkých splácajú lízing na 5 rokov. Podniká v medzinárodnej doprave a špedícii, využíva sklad, ktorý majú v nájme, v nájme majú aj kanceláriu. Z predaja domu si matka detí zobrala 10 tis. eur, kupoval sa byt cca za 57 alebo 67 tis. eur, zo zvyšku spláca hypotéku. On hospodári mesačne so sumou 427,-€. Výživné na dcéru neplatí a to z dôvodu, že sa započítava na výživné, ktoré by mu mala zasielať ona na deti. Využíva auto patriace spoločnosti na súkromné účely, na tento účel mu nie je strhávaná žiadna suma. O. býval spočiatku po rozvoде v jeho domácnosti, mal tam však režim, spoločné raňajky, večere, večierka, dozor, obmedzovaný mobilný telefón a PC, vybral si teda ľahšiu cestu a šiel bývať k matke, kde má voľný režim. Myslí si, že aj Adrián išiel bývať k matke z podobného dôvodu, pričom deti sú aj tak cez víkend u starých rodičov, teda u rodičov matky, u matky sú len cez pracovný týždeň. Jemu tento systém vyhovuje kvôli tomu, že je pracovne vyťažovaný na maximum. Synovi sa snažil vysvetliť, že veľa času strávi v práci a odôvodniť mu, prečo je lepšie, aby býval u matky. Spoločnosť má dvoch zamestnancov. Jeden zamestnanec je spoločníčka spoločnosti - priateľka a druhým je šofér, ktorý poberá mzdu a diéty. Každý mesiac má šofér výplatu 1000-1200 € s diétami.

17. Svedok G. T., otec matky detí uviedol, že počas trvania manželstva dcéra s manželom a deťmi bývali u nich. Po rozvoде asi dva a pol roka dozadu sa dcéra odsťahovala, povedala, že chce bývať sama, ťažšie znášala rozchod, odvtedy teda býva sama s deťmi. Dcére však s deťmi vypomáhajú, navzájom sa navštevujú. Keď skončila materská dovolenka dcéry asi keď mala vnučka tri roky, mohlo to byť v júni 2019, dcéra mala záujem obnoviť podnikanie, ide o predajňu bižutérie, preto jej aj finančne vypomohli na jej žiadosť sumou 2000 €, túto sumu považuje za dar v prípade, že v jej podnikaní nie je majetkovo zainteresovaný bývalý zať. Svedok jej pomáhal aj zariadiť prevádzku, vie že tam mala na výpomoc aj nejakú zamestnankyňu, keď nemohla byť v predajni a nemal ju kto zastúpiť. Svedok má za to, že toto podnikanie ju neuživí. Nepravidelne sa stáva, že sa na nich dcéra obráti so žiadosťou o finančnú výpomoc, keďže sú s manželkou dôchodcovia, podľa ich možností jej pomôžu. Tiež, keď majú

deti sviatky, kupujú im darčeky. Uhradili dlh na nájomnom v byte, ktorý užíva matka v o výške 650 €. Minulý rok jej požičali peniaze aj na nákup tovaru. Išlo o sumu asi 500 €, ostatok boli už len drobné sumy. Rodičia matky obývajú štvorizbový rodinný dom, keď dcéra s manželom bývali u nich, mali k dispozícii jednu izbu a spoločne užívali ostatné izby domu. Mal. O. často navštevoval matku, povedal, že chce ísť ku nej, otec s tým súhlasil a tak sa O. odsťahoval, má už 14 rokov. Myslí si, že vnuk S. je na otcovi závislý, nevie uviesť prečo tento býva u matky, ale on ako starý otec je tomu rád.

18. Podľa § 36 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine v znení neskorších predpisov (ďalej len "zákon o rodine") rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

19. Podľa § 24 ods. 1 zákona o rodine v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného.

20. Podľa § 24 ods. 4 zákona o rodine súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

21. Podľa § 25 ods. 1 zákona o rodine rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode.

22. Podľa § 25 ods. 2 zákona o rodine ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

23. Podľa § 26 zákona o rodine ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

24. Podľa § 62 ods. 1, 2, 3, 4, 5, 6 zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť. Ak je maloleté dieťa zverené do striedavej osobnej starostlivosti rodičov, súd pri určení výživného prihliadne na dĺžku striedavej osobnej starostlivosti každého rodiča alebo súd môže rozhodnúť aj tak, že počas trvania striedavej osobnej starostlivosti rodičov výživné neurčuje.

25. Podľa § 65 ods. 1, 2 zákona o rodine ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného. Súd postupuje rovnako aj v prípade, ak rodičia spolu žijú, ale jeden z nich svoju vyživovaciu povinnosť voči maloletému dieťaťu dobrovoľne neplní.

26. Podľa § 75 ods. 1 zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

27. Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

28. Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine, právo na výživné sa nepremičuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

29. Podľa § 78 ods. 1 až 3 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh. Ak dôjde k zrušeniu alebo zníženiu výživného pre maloleté dieťa za uplynulý čas, spotrebované výživné sa nevracia. Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

30. Na základe vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že zmena výchovného prostredia je v záujme maloletých, pretože v podstate aktuálny stav sa zhoduje s vôľou rodičov a tým, aby režim starostlivosti o súrodencov nebol rozdielny. To, že mal. S. inklinuje stále viac k bývaniu s otcom, by malo otca motivovať k pravidelnému kontaktu nie len s ním, ale aj s mal. O. a podporovaniu detí. Právo zastupovať deti a spravovať ich majetok v bežných veciach majú naďalej obidvaja rodičia. Súd neurčil styk otca s deťmi, pretože rodičia úpravu styku nenavrhli, rovnako ani kolízny opatrovník. Súd ani nezistil, že by matka bránila v styku otcovi s deťmi. Rodičia by si mali osvojiť závery zo správy z poradensko-psychologického procesu.

31. Základným pravidlom, ktorým sa súd riadi pri rozhodovaní o určení či zmene výšky vyživovacej povinnosti je to, že životná úroveň rodičov a dieťaťa by sa mala rovnať, čo vyplýva z § 62 Zákona o rodine. Životná úroveň dieťaťa sleduje životnú úroveň rodičov v oboch smeroch, t.j. ak u rodičov nepoklesne z dôvodov zavinených (napr. svojvoľné vzdanie sa výhodnejšieho zamestnania), je dôvodné premietnutie tejto skutočnosti aj do výživného.

32. Súd zistil v priebehu dokazovania, že životná úroveň rodičov sa zmenila rovnako, ako sa zmenili náklady na výživu detí. Zmena u rodičov spočíva aj v tom, že ich životná úroveň nezodpovedá súdu preukázaným príjmom, ich skutočné príjmy sú z podstatnej časti nepreskúmateľné, či je životnými rozhodnutiami, ktoré nie sú odôvodniteľné z pohľadu hospodárnosti. Matka na základe vykonaného dokazovania po ukončení rodičovskej dovolenky začala opäť podnikáť, pričom podľa výpovede otca jej podnikanie rodičia dotujú. Z podnikania nemá zisk, naopak od počiatku je stratové, nepokrývajúce ani náklady prevádzky, nie to ešte postačujúce na živobytie.

33. Z pohľadu rodinného práva by rodič mal vyvíjať snahu o dosiahnutie príjmu, ktorý mu umožní nie len živobytie svoje, ale v prvom rade podieľať sa na výžive detí. Súkromné podnikanie je z tohto pohľadu veľmi rizikovou aktivitou, odhodlanie podnikáť by malo byť kryté schopnosťou prečkať určité racionálne zhodnotenú obdobie bez príjmu či straty a najmä reálnym a potenciálne úspešným podnikateľským plánom. V tomto prípade matka detí uprednostnila súkromné podnikanie za situácie, že nemala dostatočný príjem ani len na rozbeh nie to ešte situáciu, ak budú príjmy z podnikania nižšie ako výdavky. Nezaujem o zamestnanecký pomer odôvodnila tým, že by nemala možnosť starať sa o maloleté deti osobne. Takýto argument možno však zohľadniť len do tej miery, že je v porovnaní s otcom detí znevýhodnená (nemožno očakávať, že bude mať také možnosti plniť požiadavky zamestnávateľa, či vziať akékoľvek zamestnanie), no paušálne ho pripustiť, by ho mohli uplatniť všetky matky maloletých detí sami sa starajúce o maloleté deti, či dokonca matky detí, kde ich druhovia či manželia pracujú na týždňové či dlhšie pracovné zmeny. Matke detí však na viac pomáhajú rodičia čo vyplýva z výpovede starého otca detí, deti bývajú aj u starých rodičov, teda matka má možnosť využiť ich pomoc a nie je odkázaná len na seba. Súd preto nevychádzal z toho, že matka je neschopná dosiahnuť príjem, tak aby sa mohla aspoň sčasti podieľať na výžive detí, ale že jej súčasná sociálna situácia, pokiaľ ide o príjmovú aj výdavkovú časť, je výsledkom jej osobného rozhodnutia, ktoré nie je hospodárne a matka si tak svojvoľne svoju sociálnu situáciu zhoršuje. Vzhľadom k aktuálnej miere evidovanej nezamestnanosti a ponuke pracovných miest nie je vôbec nereálne dosiahnuť príjem zo zamestnania na úrovni 400-500,- €, nemá žiaden zmysel očakávať, že sa hospodárky výsledok z podnikania otočí, pokiaľ sa nič podstatné v podnikateľskom pláne nemení. Rovnako aj samostatné bývanie matky s deťmi, ktorá má možnosť bývania u rodičov nie je hospodárne, a nemožno ho ani odôvodniť prirodzenou snahou o "nezávislosť" za situácie, keď matku rodičia nie málo finančne a aj osobnou pomocou podporujú, ako vyplývalo z výsluchu

starého otca detí. Je teda zrejmé, že výživné otca by nemalo kryť nemožnosť prispievania na výživu detí matkou, len jej vyššie uvedené znevýhodnenie a reálne schopnosti dosiahnuť príjem na určitej úrovni.

34. Pokiaľ ide o sociálne a majetkové pomery otca detí, je potrebné uviesť, že dlhodobé hospodárske výsledky spoločnosti Dovato Slovakia s.r.o., ktorej je otec detí jedným z dvoch spoločníkov (okrem jeho družky), a zároveň jej zamestnancom, sú v podstate v rozpore so samotným účelom podnikania v zmysle obchodného zákonníka. Podnikanie je podľa § 2 ods. 1 Obchodného zákonníka sústavná činnosť vykonávaná samostatne podnikateľom vo vlastnom mene na vlastnú zodpovednosť za účelom dosiahnutia zisku. Z účtovnej závierky za rok 2018 a výsledkov hospodárenia zverejnených na internetovej stránke www.finstat.sk, súd zistil, že pri výnosoch z hospodárskej činnosti 136 022,- € a nákladoch na hospodársku činnosť 163 912,-€ dosiahla obchodná spoločnosť ako výsledok hospodárenia: stratu 27 890,-€, spolu s nákladmi na finančnú činnosť: stratu 32 071,-€. Obchodná spoločnosť je v strate nepretržite od roku 2013 (evidencia na finstat.sk) pričom celkovo ide o stratu 91 463,-€, tržby spoločnosti za uvedené obdobie sú pritom spolu 699 728,-€! Napríklad odpisy a opravné položky k dlhodobému nehmotnému majetku a dlhodobému hmotnému majetku za rok 2018 boli v sume 16 292,-€. Za roky 2013-2019 si spoločnosť zaobstarala na podnikanie tri motorové vozidlá (otec detí uvádzal na výsluchu aj vozidlá, ktorých osvedčenie o evidencii nepredložil), podľa dokladov predložených otcom detí. Je zrejmé, že otcovi detí sa "oplatí" podnikáť aj pri každoročnej strate, pri nákladoch prevyšujúcich tržby, čo je jav vskutku neobvyklý a v štandardnej trhovej ekonomike a reálne uvádzaných príjmoch a výdavkoch možný len v prípade, že niekto podnikanie "nezištné dotuje", inak by sa pravdepodobnejšie skôr ako neskôr prihlásili veritelia a spoločnosť skončila v konkurze s prognózou na jej zánik. Otec detí nevysvetlil, ako je možné pri danom hospodárení, kde spoločník v podstate nedosahuje dlhodobý zisk, napriek tomu podniká, má príjem len z minimálnej mzdy uhrádzať náklady domácnosti, splácať úver a udržiavať preukázanú životnú úroveň.

35. Je potrebné uviesť, že dieťa sa má podieľať na životnej úrovni rodiča, nie len na príjmoch, ale aj na majetku. Pokiaľ rodič je spoločníkom obchodnej spoločnosti, táto nadobúda majetok na úkor zisku, pričom logicky z majetku spoločnosti dieťa na rozdiel od výživného nemá nič, tak rodič zveľaďuje svoj majetok na úkor výživného na dieťa. Ak spoločnosť nezväčšuje svoj majetok, nemá dlhodobý zisk, stráca sa účel podnikania. Súd nespochybnuje, či náklady na vynaložené na podnikanie sú z daňového hľadiska oprávnené, či ich bolo potrebné na podnikanie vynaložiť vo výške ako vyplýva z účtovnej závierky je v podstate nepreskúmateľná záležitosť (predmet podnikania doprava - "primerané" náklady na prevádzku, údržbu, opravy vozidiel, nájom, služby leasing a pod., rezerva v mzdovej zložke - majú obrovskú prípustnú odchýlku) nie je to predmetom tohto konania, súd však má za to, že preukázaný príjem otca dieťaťa, teda čistá mzda 427,11-€ (nižšia ako mesačná splátka úveru) sa nerovná čistému príjmu otca. Jednak otec dieťaťa uviedol, že pracuje aj ako vodič a zamestnancovi s tým istým pracovným zaradením (Jozef Ch.) sú vyplácané aj diéty výškou prevyšujúce mzdu, tiež pretože nezahŕňa aj sumu, ktorou sa majetok spoločnosti zväčšuje a napokon to najpodstatnejšie, preukázaný príjem sa nezhoduje s výdavkami na živobytie otca detí. Otec detí nezdôvodnil, ako sa vôbec pri takomto hospodárení podnikáť oplatí, a nie zamestnať sa u iného zamestnávateľa, tak ako zamestnanec spoločnosti I. Q. s príjmom cca 1400-1500,-€ (mzda, cestovné, stravné). Súd tak dospel k záveru, že ak má otec detí zamestnanca, ktorý takýto príjem dosahuje, pričom otec detí sa tiež touto prácou živí, tak o to viac je schopný takýto príjem dosiahnuť aj zo zamestnania. Pokiaľ sa mu oplatí podnikáť, na viac je zrejmé, že spolu s družkou sú schopní získavať zákazky a dosahovať tržby ako v roku 2018, je suma cca 1400-1500,-€ skutočne preukázateľné "fiktívne" minimum príjmovej časti rozpočtu otca dieťaťa nezahŕňajúc vplyv podnikania na majetkové pomery otca, ktorý musí byť pozitívny, inak neexistuje dôvod podnikáť.

36. Vo všeobecnosti je takmer nemožné určiť u podnikateľa reálny zisk (príjem), pretože nie je nijak nútený vykazovať zisk, tým pádom si zvyšovať daňovú povinnosť, iba preukazovať oprávnené náklady za účelom vedenia účtovníctva a jeho kontroly. Princíp by mal byť pritom rovnaký u zamestnanca aj u podnikateľa, evidentne to však neplatí. Azda nik nespochybní, že nikto by neuzavrel pracovnú zmluvu a nepracoval rok či päť, keby jeho dohodnutá mzda bola 0,-€, podnikanie so ziskom 0,-€ dokonca stratou sa však evidentne opláca, inak takáto činnosť nemá zmysel.

37. Otcovi už bolo určené výživné k mal. R. vo výške 70,-€. Súd určil vzhľadom k veku detí a vyšším nákladom na výživu staršieho syna O. výživné k tomuto vo výške 170,-€ a k mal. S. vo výške 130,-€, čím výživné na tieto deti je v sume 300,-€ + 70,-€. Súd prihliadol na to, že aj pri fikcii príjmu matky spočívajúcej v jej možnostiach, je životná úroveň otca podstatne vyššia, ten by mal hradiť podstatnú časť

nákladov na výživu detí. Príspevok 5,67-€/deň na mal. O. a 4,33-€/deň na mal. S. a podiel 25,52% (na mal. R., S. S. O.) z fikcie skutočne minimálneho dosiahnuteľného príjmu /1450,-€/ nemožno považovať za neprimerane vysoký príspevok. Otec má ešte jednu vyživovaciu povinnosť k mal. N., súd je však toho názoru, že na zdôvodnenie vplyvu tejto vyživovacej povinnosti na výšku súdom určeného výživného by museli byť zodpovedané otázky o dôvodnosti a hospodárskej účelnosti podnikania obidvoma rodičmi mal. N. pri preukázaných hospodárskych výsledkoch spoločnosti, ktorej sú spoločníkmi a spochybnené východiská, z ktorých súd vychádzal.

38. Súd určil aj zročné výživné. Vychádzal z návrhu matky pokiaľ ide o začiatok doby, od ktorej ju určil. Otec si vyživovaciu povinnosť k synom neplnil, čo je len dôkazom, že neprikladal vyživovacej povinnosti na deti váhu, hoci tieto boli reálne v starostlivosti matky. Argument, že o vyživovacej povinnosti nebolo ešte rozhodnuté, a teda netreba na výživu vôbec prispievať nie je morálne ani právne odôvodniteľný. Je potrebné si uvedomiť, že vzájomné spory rodičov, neochota komunikovať či dohodnúť sa v majetkových veciach ohľadom vyporiadania BSM a pod., bez ohľadu na to, kto má na tom väčší podiel, nesmie byť na úkor vyživovacej povinnosti detí - na úkor maloletých detí. Na výživu detí otec prispel až 21.01.2020 a 04.02.2020 spolu vo výške 200,-€, čo súd na účely výpočtu zročného výživného rozdelil na polovicu pre každé z detí. Súd vypočítal zročné výživné (teda výživné, ktoré už zaplatené malo byť, výživné sa platí mesačne vopred), ako súčin sumy určeného výživného a počtu mesiacov (5 mesiacov do konca mesiaca február 2020) a časti mesiaca (21 dní mesiaca september 2019), čo predstavuje u mal. O. po odrátaní sumy 100,-€ sumu 869,-€ a u mal. S. sumu 641,-€. Splatnosť súd určil, keďže ide o vyššiu sumu na tri mesiace.

39. Podľa § 57 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len "CMP") o povinnosti nahradiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh. O trovách konania súd nerozhodoval, pretože návrh na priznanie trov konania nebol podaný. Súd však nevidí žiadne mimoriadne okolnosti, vzhľadom ku ktorým by bolo dôvodné trovy priznať jednému či druhému rodičovi.

40. Podľa § 44 CMP rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením.

Poučenie:

Proti rozsudku m o ž n o podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia na Okresnom súde Partizánske, písomne v troch vyhotoveniach. Proti výroku I. rozsudku odvolanie rodičov nie je prípustné (§ 122 CMP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Ak povinný dobrovoľne nesplní peňažnú povinnosť, ktorú mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa ustanovení § 38 a nasl. zákona č. 233/1995 Z.z. Exekučného poriadku. Ak povinný dobrovoľne nesplní povinnosť, ktorú mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, oprávnený môže podať návrh na výkon rozhodnutia podľa ustanovení § 370 a nasl. CMP.